روزنامه اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی

سه‌شنبه ۱۳ خرداد ۱۴۰۴ ■ سال سی‌وسوم ■ شماره ۹۴۰۸

سرمایه گذاری برای تولید

همشهری

■ حضرت امیر المؤمنین علی(ع):
هر کس خود را در مواضع تهمت قرار دهد نباید بدگمان به خویش را سرزنش نماید.

■ اذان ظهر: ۱۲:۰۳ ■ غروب آفتاب: ۱۹:۱۶
■ اذان مغرب: ۱۹:۳۷ ■ نیمه شب شرعی: ۲۳:۱۰
■ اذان صبح فردا: ۳:۰۴ ■ طلوع آفتاب فردا: ۴:۴۹

حافظ
حال دل با تو گفتنم، هوس است
خبر دل شنفتنم، هوس است

صفحه‌آرا: علیرضا بهرامی

■ پذیرش آگهی: ۸۴۳۲۱۰۰۰
■ چاپ: همشهری
■ تلفن: ۴۸۰۷۵۰۰۰

■ توزیع و اشتراک: موسسه نشر گستر امروز نوین
■ تلفن توزیع: ۶۱۹۳۳۰۰۰
■ تلفن اشتراک: ۶۱۹۳۳۱۱۴

■ دفتر مرکزی: تهران، خیابان ولیعصر (عج)، کوچه شهید سیدکمال قریشی، شماره ۱۴
■ کدپستی ۴۵۹۵۶-۱۹۶۶۶ ■ تهران، صندوق پستی ۱۹۳۹۵/۵۴۴۶
■ تلفن: ۲۳۰۲۳۰۰۰، نمابر: ۲۲۰۴۶۰۶۷

■ همشهری آنلاین: www.hamshahrionline.ir
■ سایت روزنامه: newspaper.hamshahrionline.ir

صفحه آخر

■ صاحب امتیاز: مؤسسه همشهری
■ مدیر مسئول: محسن مهدیان
■ سردبیر: دانیال معمار
■ دبیر تحریریه: سیدمجتبی صادقی
■ معاونان سردبیر: شهرام فرهنگی، علی عمادی، شاهین امین، حامد فوقانی
■ مدیر فنی: حامد یزدانی
■ مدیر هنری: مهدی سلامی
■ دبیر عکس: امیر پناهپور

سیاسی و دیپلماتیک:
■ مدیر: حسین ارجلو

شهرنگار:
■ مدیر: پروانه بهرام‌نژاد
■ دبیر: مریم باقرپور

اقتصاد:
■ مدیر: حسین لطفی
■ دبیر: مریم موسی‌پور

تماشاگر:
■ مدیر: امیرمحمد یعقوب‌پور
■ دبیر: لیلی خرسند

سرزمین من:
■ مدیر: زهرا عباسی

تندرستی:
■ مدیر: عیسی محمدی
■ دبیر: مریم سرخوش

سرنخ:
■ مدیر: جواد عزیزی
■ دبیر: محمد جعفری

دانستنیها:
■ مدیر: ساسان شادمان
■ دبیر: زهرا خلجی

جامعه:
■ مدیر: فهیمه طباطبایی

گزارش:
■ مدیر: مسعود میر
■ دبیر: فاطمه عسگری‌نیا

۲۴ (سینما و تلویزیون):
■ مدیر: سعید مروتی
■ دبیر: علیرضا محمودی

صفحه آخر:
■ دبیر: جواد نصرتی

طرح و گرافیک:
■ دبیر: محمدعلی حلیمی

کوچه‌های کوچک اتفاق‌های بزرگ

جماران چطور از یک محله معمولی، به آخرین خانه بنیانگذار انقلاب اسلامی تبدیل و در تاریخ کشور ماندگار شد

سیدسروش طباطبایی‌پور

درست یک‌سال پس از رحلت امام(ره) جمله‌ای در اطلاعیه مدرسه، حسابی به دلم نشست: «هر که دارد هوس امام، بسم‌الله» و من که امام را در روزهای حیاتش از نزدیک ندیده بودم دلم می‌خواست لااقل جمارانش را از نزدیک ببینم تا شاید نگاهی عمیق‌تر و دقیق‌تر نسبت به او پیدا کنم. ثبت‌نام کردم و روز موعود فرا رسید. وقتی از اتوبوس پیاده شدیم مردی بلندقد و سیاه‌پوش، گروه دانش‌آموزی ما را به شمال کوچه‌ای باریک هدایت کرد؛ کوچه‌ای که بعد از گذشت یک‌سال همچنان غمگین بود و سایه سنگین ماتم را در چشمان اهالی‌اش می‌دیدیم. بچه‌ها حیرت‌زده بودند و انتظار داشتند هر چه بیشتر کوچه را می‌پیمایند، به‌جایی نزدیک‌تر شوند که پایه ستون‌هایش از سنگ‌های مرمرین و سرسرای سلطنتی‌اش با عاج و بلور تزئین شده بود، اما هر چه کوچه را بالاتر می‌رفتیم دیوارهای گلین بود و آجرهای خانه‌هایی روستایی. بقیه ماجرا را چندان به‌خاطر ندارم، چون هر چه بود سادگی بود و سادگی بود و سادگی و حیرتی عجیب که وجود من و همسالانم را فرا گرفته بود. مگر امکان داشت اتاق کار و ملاقات رهبر کبیر انقلاب که مناسبات جهان را تغییر داده بود و مثلا آنجا با وزیر امور خارجه شوروی سابق و دیگر سیاسیون جهان ملاقات کرده بود، تنها با فرشی رنگ‌باخته مفروش شده باشد؟ و یک صندلی چوبی ساده که در گوشه اتاق نشسته بود و پتوهای ملحفه‌دار سفیدی که در کنار دیوارهای اتاق ۱۲متری پهن شده بودند، همراه با چند پشتی تکیه‌داده‌شده به دیوار تمام تزئینات و لوازم آن اتاق باشد؟ و امروز، نزدیک به سالروز عروج آن مرد است. قرار است اینجا کلماتی از نزدیکان امام(ره) و برخی اهالی جماران بشنویم که امام(ره) چند سالی مهمان محله‌شان بود و به برکت این حضور، نام جماران در تاریخ ایران ماندگار شد.

محله جماران

از برخی نشانه‌ها می‌توان به قدمت محله جماران پی برد؛ مثلا از چنار کهنسالی که جلوی مسجد جامع جماران است می‌توان حدس زد که جماران پیشینه‌ای در حدود هزار سال دارد؛ محله‌ای که از شمال به کوهپایه البرز، از جنوب به خیابان باهنر و محله دزاشیب، از شرق به منظریه و از غرب به امامزاده قاسم محدود می‌شود. درواقع این محله، یکی از ۳۳ پارچه آبادی قصران به‌حساب می‌آید که در شمیران و خارج از محدوده تهران بود و به‌خاطر آب و هوای خوش و باغ‌های پربار، گاهی تفرجگاه تهرانی‌ها هم شده بود. برخی می‌گویند «جاموران» صورت قدیمی نام این محله بوده و برخی نیز معتقدند چون جمر، به معنی سنگ بزرگ است و جمران، به معنی محل به‌دست‌آمدن سنگ بزرگ، پس جماران هم محلی بوده که سنگ‌های بزرگی از کوه‌البرز در آن بوده و جمران به مرور به جماران تبدیل شده است. این محله به قنات‌های پر آبش نیز معروف بود که برخی از آنها همچنان جوشانند.

نگارستان امام(ره)

مجموعه فرهنگی و هنری جماران مجموعه‌ای از منزل مسکونی و حسینیه است که امام(ره) از ۲۸اردیبهشت ۱۳۵۹ تا لحظه عروج، در آنجا سکونت داشتند. قدمت این بنای قجری به سال ۱۲۳۲شمسی بازمی‌گردد. مساحت حسینیه در ۲طبقه و حدود ۸۰۰متر است که امام روی همان صندلی معروف در بالکن حسینیه می‌نشستند و با سخنان‌شان، دل‌های ایرانیان را می‌ربودند. خانه و حسینیه جماران سال ۱۳۷۶در فهرست آثار ملی به ثبت رسید. همچنین نگارستانی در زیرزمین حسینیه ساخته و در سال ۱۳۷۷افتتاح شده که در آن سیر زندگی، مبارزات، لوازم شخصی و دست‌نوشته‌های ایشان به نمایش در آمده است.

چرا امام(ره) به جماران آمد؟

حضرت امام از اردیبهشت سال ۱۳۵۹ تا روزی که به دیدار حق شتافت، در جماران زندگی می‌کرد. اینکه چرا از میان همه محله‌ها و گزینه‌ها، جماران برای سکونت حضرت انتخاب شد به شرایط اقلیمی این محله، روحیه ساده‌زیستانه امام(ره) و البته توصیه پزشکان برمی‌گردد. امام(ره) بعد از پیروزی انقلاب به قم برگشتند، اما یک حمله قلبی در این شهر و این مسئله که امکانات پزشکی در آنجا چندان مناسب نبود، باعث شد تا از ایشان بخواهند به تهران بیایند. قرار بر این بود منزلی در اطراف بیمارستان قلب برای ایشان تهیه شود. از سوی دیگر پزشکان معالج اصرار داشتند که جایی در شمال شهر انتخاب شود، چون آب و هوای بهتری دارد و برای شرایط جسمی ایشان مناسب است. در نهایت، ایشان مدتی در یک خانه در دربند ساکن شدند، اما این خانه چند طبقه بود و امام(ره) در دیدارهای مردمی این احساس را داشتند وقتی از بالا مردم را نگاه می‌کنند انگار که در یک کاخ هستند. این مسئله ایشان را ناراحت می‌کرد و تهدید کرده بودند که اگر جای مناسبی پیدا نشود به قم برمی‌گردند. تا اینکه در جست‌وجوها، روزی مرحوم حاج احمد آقا، مهمان شخصی در جماران می‌شود. او به فرزند امام پیشنهاد می‌کند که خانه خودش و اقوامش که در کنار حسینیه جماران است، یکپارچه و به حسینیه متصل شوند. این کار انجام می‌شود و خانواده امام(ره) و در نهایت خود ایشان، بعد از دیدن محل، از آنجا خوش‌شان می‌آید. سادگی این مکان با روح امام سازگار شد و شرایط اقلیمی‌اش هم همانطور بود که پزشکان گفته بودند و البته نزدیکی آن به امکانات تخصصی در شهر تهران هم لحاظ شده بود. همین نقل مکان جماران را از یک منطقه خوش آب و هوا در شمال تهران، به جایی که در تاریخ معنوی و سیاسی ایران ماندگار شد، تبدیل کرد.

انتظار برای ورود امام

آیت‌الله سیدمهدی امام جمارانی در بخشی از خاطراتشان، به نحوه آماده‌سازی حسینیه جماران اشاره می‌کنند: «تمامی اهل محل به عشق دیدار امام کمک کردند تا حسینیه (جماران) تکمیل شود و آنجا را برای ملاقات‌های امام مهیا کنند. یادم هست که شب ۲۸اردیبهشت بود و مردم چراغانی عظیمی به راه انداخته و همه شادمان بودند و هر کس سردر منزل خودش را چراغانی کرده بود. مردم محل اطلاع داشتند که امام تشریف می‌آورند، ولی از ساعت و زمان ورود ایشان اطلاعی نداشتند...»

تهران مصور

بزرگراه مدرس، ۵۵سال پیش

سال ۱۳۴۹ بود که با شلوغ‌تر شدن تهران، عملیات ساخت بزرگراه مدرس که از مرکز شهر به سمت شمال شهر تهران کشیده شده، آغاز شد تا بلکه ترافیک پایتخت کمی کاهش پیدا کند. هنوز هم این اتوبان به‌دلیل موقعیت استراتژیک خود، یکی از مسیرهای پرطرفدار برای رفت‌وآمد بین شمال و جنوب شهر محسوب می‌شود و از خیابان‌های کلیدی عبور می‌کند و همین موضوع باعث دسترسی آسان به نقاط مختلف شهر شده است. پیش از انقلاب اسلامی این بزرگراه با نام شاهنشاهی شناخته می‌شد و طول تقریبی آن ۹کیلومتر بود. تصویری که تابلوی ابتدای این بزرگراه در آن مشخص است، ضلع شمال غربی میدان هفت تیر (۲۵ شهریور سابق) را در سال ۱۳۴۹ نشان می‌دهد. خیابانی که در عکس می‌بینید، ابتدای خیابان «نمونه» است که تابلوی ابتدای بزرگراه در این محل نصب شده است. این خیابان در آن سال‌ها از ضلع شمال غربی میدان هفت تیر به سمت شمال و خیابان ناهید (مدائن سابق) به موازات و به جنوب خیابان شهید مطهری (تخت طاووس سابق) منتهی می‌شد. در سال ۴۹ برای ساخت بزرگراه، ساختمان‌های ضلع غربی خیابان نمونه تخریب شد و مسیر بزرگراه مدرس بعد از تخریب ساختمان‌های معارض در مجاورت خیابان‌های مطهری و بهشتی (تخت طاووس و عباس‌آباد) و مناطق شمالی‌تر شهر ادامه یافت و با ساخت زیرگذر و پل در مسیر آن تا چهارراه پارک وی کشیده شد. ساختمانی که در سمت راست عکس مشاهده می‌کنید نیز با چنین نمایی هم اکنون در ابتدای این بزرگراه وجود ندارد و احتمالا تخریب یا بازسازی شده است. در تصویر بعدی نیز نمایی از تقاطع خیابان بهشتی و محل ساخت بزرگراه مدرس را در سال ۱۳۴۹ مشاهده می‌کنید.

> پیش از انقلاب اسلامی بزرگراه مدرس با نام شاهنشاهی شناخته می‌شد و طول تقریبی آن ۹کیلومتر است. تصویری که تابلوی ابتدای این بزرگراه در آن مشخص است، ضلع شمال غربی میدان هفت تیر (۲۵شهریور سابق) را در سال ۱۳۴۹نشان می‌دهد. خیابانی که در عکس می‌بینید، ابتدای خیابان «نمونه» است که تابلوی ابتدای بزرگراه در این محل نصب شده است

جدول اعداد | ۵۰۵۷

اعداد ۱ تا ۹ را طوری در خانه‌های سفید قرار دهید که هر رقم در سطرها، ستون‌ها و مربع‌های کوچک ۳ در ۳ یک‌بار دیده شود. پاسخ‌ها در ادامه آمده است.

ساده

		۶	۷	۹		۴	۵	
	۳				۲			
۹		۷		۱		۶		۳
۵			۳			۹	۸	۷
۱								۲
۳	۹	۴			۸			۵
۸		۹		۲		۵		۶
			۴				۷	
	۲	۱		۳	۵	۸		

سخت

	۶	۵						
	۲		۸			۶		۵
				۳				
	۵		۶			۸		
۴								۱
		۳			۷		۴	
				۹				
۱		۴			۸		۷	
						۱	۹	

متوسط

	۹	۲			۳			۴
		۵			۷	۲		
	۳		۱					۸
	۶	۹						
۴								۱
						۳	۷	
۳					۲		۱	
		۸	۷			۴		
۲			۴			۵	۸	

متوسط

۸	۷	۵	۶	۲	۴	۹	۱	۳
۳	۲	۹	۹	۱	۸	۷	۵	۶
۶	۱	۹	۳	۷	۵	۸	۴	۲
۵	۸	۳	۲	۶	۷	۱	۹	۴
۱	۹	۴	۸	۵	۳	۶	۲	۷
۷	۶	۸	۵	۱	۹	۲	۳	۴
۹	۴	۲	۱	۳	۶	۵	۷	۸
۴	۵	۱	۷	۹	۲	۳	۸	۶
۲	۳	۶	۴	۸	۱	۴	۶	۹

ساده

۳	۶	۱	۷	۸	۹	۲	۴	۵
۸	۴	۵	۲	۶	۳	۱	۷	۹
۷	۹	۲	۱	۴	۵	۸	۳	۶
۶	۲	۷	۸	۱	۴	۵	۹	۳
۹	۵	۸	۳	۲	۷	۴	۶	۱
۴	۱	۳	۶	۵	۹	۷	۲	۸
۱	۳	۶	۵	۷	۲	۹	۸	۴
۲	۸	۹	۴	۳	۱	۶	۵	۷
۵	۷	۴	۹	۸	۶	۳	۱	۲

سخت

۴	۶	۱	۲	۸	۵	۲	۷	۹
۶	۸	۲	۷	۹	۲	۱	۴	۳
۷	۹	۲	۱	۶	۴	۵	۲	۸
۲	۴	۹	۸	۷	۶	۳	۱	۵
۱	۳	۶	۹	۵	۳	۸	۴	۷
۸	۲	۷	۴	۱	۹	۶	۳	۲
۳	۵	۸	۶	۲	۷	۹	۱	۴
۹	۱	۴	۳	۶	۸	۷	۵	۲
۵	۷	۲	۱	۴	۲	۳	۸	۶

جدول ۹۴۰۸

افقی:

۱- از اقوام ایرانی- فرمانروا- حفره
۲- پنجمین پیشوای مسلمانان جهان- بانگ چوپان
۳- محبس- زین و برگ اسب- یاری‌دهنده
۴- حرف انتخاب- متانت- از هزارماه برتر است
۵- سیاستمدار- در بیان علت به‌کار می‌رود- تنگی و باریکی
۶- امر به یافتن- شکاف باریک- فاقد تجربه لازم
۷- قفل چوبی خانه‌های قدیم- کالبدشناسی- تکرار یک حرف
۸- تحریک کننده- میل و رغبت فراوان- فال گرفتن
۹- دومین دورقمی- پنیر ایتالیایی- برجستگی مارپیچ داخل مهره
۱۰- تبعیدگاه ناپلئون- خدمتکار پیر- ضمیر متکلم وحده
۱۱- اختلالی عصبی- آرامگاه- نظامی بالاتر از نظامی دیگر
۱۲- مهلت دادن- معلم مقطع متوسطه- حرف ندا
۱۳- رمان مشهور امیل زولا- بی‌نام تو...کی کنم باز- نور اندک و ضعیف
۱۴- تخم‌مرغ انگلیسی- داستانی نوشته سیدمهدی شجاعی
۱۵- وزیر شطرنج- خلاصه عنصر جذاب خبر- پیکار

عمودی:

۱- قدیمی‌ترین فرش جهان که در موزه آرمیتاژ نگهداری می‌شود- اعتراض به حکم مرحله اول دادرسی
۲- امانتداران- زبان اکثریت مردم اتریش- کلمه شرط
۳- جوانمرد- منزه- جنبش
۴- آسمانی- قسمتی از گوش- گذشته
۵- موچین- نوعی ماهی در آب‌های شمال ایران- رنج بی‌پایان!
۶- تکرار حرفی- قاره پهناور- محبوس
۷- فرمانده- درس نگارشی- کشاورزی
۸- فاقد شفافیت- عملی ساختن- ساعت دست
۹- پیشکار- تلاش و کوشش- ترس و سراسیمگی
۱۰- نوعی پارچه پنبه‌ای- رسوم- تلخ
۱۱- کام- روز رستاخیز- تخت سلطنت
۱۲- سیاه رگ- نوعی بیسکوییت سبک- ناحیه‌ای تاریخی در قفقاز
۱۳- خشنود کردن- از رشته‌های کشتی- شک و تردید
۱۴- حیوانی که ضامنش امام رضا(ع) است- حروف ادغام- قاطر
۱۵- خوشامدگویی- مرکز تهیه فیلم‌های سینمایی آمریکا

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱					■					■					
۲													■		
۳						■					■				
۴			■					■						■	
۵		■					■					■			
۶				■					■						
۷					■								■		
۸	■					■				■					■
۹				■							■				
۱۰							■					■			
۱۱								■						■	
۱۲					■										
۱۳				■											
۱۴															
۱۵															

جدول شماره ۹۴۰۷

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	ب	ا	ز	■	ه	م	گ	ا	ن	ی	■	و	ب	ا	ل
۲	ن	گ	ا	ر	س	ت	ا	ن	■	و	ا	ز	ا	ر	ی
۳	ه	ر	■	ف	ت	ح	ه	■	د	س	ت	ر	س	■	س
۴	■	ف	ر	و	ه	ر	■	ک	ا	ف	ر	■	ت	ا	ت
۵	د	ر	ا	ز	■	ک	ه	ی	ر	■	ک	د	ا	م	■
۶	ب	د	ی	ه	ی	■	ا	ج	ا	ق	■	ا	ن	ا	ر
۷	س	ا	چ	■	ا	ی	ت	ا	■	م	ی	ن	ی	م	م
۸	ت	ب	■	ح	ر	ا	ف	■	ح	ر	و	ش	■	ز	ز
۹	ا	ی	ک	ا	ی	و	■	ل	ا	ی	ک	■	ل	ا	ی
۱۰	ن	ا	ش	ر	■	ه	ب	و	ط	■	ا	س	و	د	ن
۱۱	■	ی	ا	س	ا	■	ز	ا	ر	م	■	ا	ل	ه	ه
۱۲	ک	د	و	■	ک	ر	چ	ی	ا	ش	خ	ا	ص	■	
۱۳	ا	■	ر	و	ب	ا	ه	■	ش	ه	و	ت	■	ا	گ
۱۴	خ	ر	ز	ه	ر	ه	■	ا	ق	ا	ی	ه	ا	ل	و
۱۵	ن	ا	ی	ب	■	ب	ر	ا	ی	ن	د	■	م	ح	ل